

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyitltéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Önjelöltek.

Most az a jelszó vezeti a nemzeti gondolkozást, hogy vissza kell térni a rendezett, munkás alkotmányos élethez. Ezt a jelíget hordozzák a szájon a földből kisarjadó új képviselőjelöltek is, akiknek a száma légió.

Egy kellemetlen hang ritt ki azonban a napokban ebből a békeszímfóniából, még pedig a budapesti ügyvédi kamara közgyűlésén. Nem is egy, hanem kettő. Az egyik kifakadt az ellen, hogy ime, amikor a magyar képviselőház tagjainak jó egyharmada ügyvéd, mégis olyan keveset tesznek ott az ügyvédi karért — az ügyvéd kollegák. Tehát bizgatni kell őket, hogy többet tegyenek.

A másik az, hogy a képviselőügyvédeknek a száma szertelenül sok. Ami nem baj egymagában, de annál nagyobb baj az a többiekre, a sokakra, a nemképviselőkre nézve, hogy az ügyvéd képviselők többségét nem a hazának való rendkívüli szolgálatok isteni szenvedélye viszi oda, hanem a magánprakszis megalapozása, a mandátummal járó befolyás — monopólium kiaknázása, szóval végre is az illójjális verseny. Holott a képviselőügyvédeknek ezt a hallgatag, de annál értékesebb monopóliumát az összeférhetlenségi törvény alkalmazásával el lehetne, sőt el is kellene nyomni.

Semmi előtérben álló ok nincs rá, hogy ezt a különben már régóta lappangó testületi kérdést az országos kérdések közé emelje föl valaki. Való, hogy a mostani képviselőháznak jóval több, mint egyharmada ügyvéd. Az ügyvéd képviselők száma 116, amely csak a birtokos képviselők száma közelít meg, ellenben a társadalom többi produktív osztályai szinte mosolyra készítő töredékekkel vannak, ha vannak, a parlamentben képviselve. Mindazáltal az ügyvédi szabad élethivatás minden ország parlamentjében igen jelentékeny számerőben szerepel és valósággal is számos elsőrangú államférfiútt adott az országnak mindennütt, ha ugyan ebben magának a karnak lehetnek érdemei. Az a panasz pedig, hogy a képviselőügyvédek mintegy elsőrendű szabadalmazott ügyvédi kasztot formálnak magában az ügyvédi karban is és így a karbeli jogegyenlőséget a többiek, a sokak kávéra sértik, ez épp oly erősen vitatható, mint amilyen helytelen az a fölfogás, hogy a kép-

viselőházban ülő ügyvédeknek talán kollegialis kötelessége volna ott az ügyvédi kar érdekeit eminenter portálni. A magyar képviselőház nem érdekképviselő, ne is legyen az.

Mélyen járó és gondosan elpálatoltgatott országos érdeket érint azonban a fölvetett kérdésnek az a része, mely a képviselő állás kizsákmányolásáról és olyan tiltott magas befolyások érvényesítéséről szól, amelyekben a közérdeknek csak kára lehet. Mert hogy igen sokan vannak olyanok — ügyvédek és nem ügyvédek — akik a mandátumszerzés költségeit hasznos tőkebefektetésnek tekintik és azt óriási kamatokkal iparkodnak értékesíteni, azt csak olyan valaki tagadhatja le, aki nem látott még képviselőket s kivált ügyvéd-képviselőket a miniszterek előszobáiban kilincselni s fekete táskával vagy a nélkül botorogni a miniszteri hivatalokban — már akár a koalíció előtt, akár az alatt, akár annak utána. Mert ég és föld elmulhat, de a „kijáró” képviselők el nem mulnak.

Való azonban, hogy az összeférhetlenségi törvényben messzemenő korlátok vannak fölállítva a befolyások, kijárássok, képviselések és mindenféle közbenjárások ellen. A tilalmak részint föltétlenek, részint csak arra szolgálnak, hogy a képviselő ne használhassa ki állását a maga hasznára, sértetlenül maradván a közérdekben való eljárás szabadsága. Az ügyvéd-képviselők ellen külön gát is van építve a 14 szakaszban, igaz, hogy csak amolyan nyúlógát. De ha most az ügyvédi karból emelkedik panasz, hogy ezt a törvényt egyáltalán nem alkalmazzák, akkor ez az ügyvédi kar részéről nem felel meg az osztó igazságnak. Bizony nem alkalmazták ezt a törvényt sem az ügyvédek, sem senki fia ellen, akinek mandátum volt az oldalcsébében. Most, a törvény életének tizedik esztendejében halottabb ez a törvény, mint akármelyik azok körül, amelyek pusztá dekkórum kedviért jutottak a törvénytarba és ott csendesen szundikálnak.

Ez azonban már nem ügyvédi kérdés többé és nem is osztálykérdés egyáltalán, hanem a törvények erejének és az alkotmány funkcióképességének a kérdése. És éppen belevág a mostani átalakulásba, a melynek a célja bevalottan, de frázis nélkül az, hogy az alkotmányos élet folytonosságát helyreállítsa és helyes nemzeti munka árán erőt szerezzen az elájult, kompromit-

tált vagy sutba dobott közjogi törvényeknek, de mindenféle más elájult törvénynek is. Amelyek között bizony az összeférhetetlen régi törvény esett a legmélyebb ájulásba.

Segíteni vélünk e nemes törekvésnek azzal, ha szerényen észreveszszük az önjelölteknek ama szertelenül nagy számát, mely a nemzeti munkapártot már első föllépésében elárasztotta. Nem mondunk senkinek titkot. A Nemzeti Társaskört, mely közel négy esztendőn át az országnak szinte a legcsöndesebb kaszinója volt, most csaknem szétveti az idempetencium végeérhetetlen sora. Ott, ahol ezeltört nyolc-tíz csöndes politikai száműzött melegezett naponként a barátságos házitűzhelynél — olykor még annyi sem — most óriási tömegek vonulnak föl. Új arcok, új ambíciók csodás sokasága, mintha csak valami varázsvesszővel suhintott volna végig egy tündér ezeken a helyiségeken.

Különböztessünk. Ez a nagy csuda az országra magában véve nagyon biztató és örvendetes jelenség. Jelmépe annak, mennyire elútálta az ország a koalíció romboló játékeit s hogy mennyien vannak, akik a változást a munkapárt által megjelölt irányban óhajtják. De ennek a nagy fénynek árnyéka az önjelöltek óriási sokasága. Azoké, akik a parlamenti közpályát nem a választópolgárság bizalmán át, hanem fölülről, a kormány oszlopos embereinek kegyosztása révén keresik. És hitük van abban, hogy az új vezérek is úgy fognak eljárni, mint 1906-ban Kossuth Ferenc, aki Andrássy Gyula gróf ellenjegyzésével osztogatta a képviselői türelmi bárcákat és államilag lebélyegezett jelöltekkel töltötte meg a képviselőházat. Akiknek értékéről különben nekik ma bizonyosan éppen olyan fogalmuk van, mint nekünk volt, már a lebélyegzés pillanatában.

Hát csak annyi az egész, hogy mi ennek a koalíciós ritusnak elleneségei vagyunk ebben a megjelenésben is. Az új választás ne a stréberkedés és a mandátum kiélésének auspiciuma alatt menjen végbe, hanem a közös szolgálat érdekei szerint. A nemzeti közeletnek tett hasznos szolgálat, vagy legalább annak a jellemében és tudásban való előleges biztos garanciája legyen az és csakis az, amivel itt az ország dolgát jobba lehet tenni, de semmiképpen sem a régi ritus kényelmes kiszolgálása.

Ha a nemzeti munkapárt önje-

löltejének kilenczted része el is tűnik egyszerre a túlnépes helyiségből, az csak használni fog a főlállalt jó ügynek a nemzet szemében.

A városok pártja. Kár, hogy a városi párt szervezkedése éppen most kezdődik. Még nagyobb kár, hogy ez a szervezkedés az általános választói jog jegyében akar megindulni. Féltünk, hogy ezen két ok miatt a városi párt ne a magyar városok fejlődését fogja előmozdítani, hanem e helyett belecsúszd majd a politikai iszap mélységébe és megüleszik egy olyan helyen, ahová éppenséggel nem akart eljutni.

Sajnáljuk még azt is, hogy a városok pártjának a székes-főváros állott az élére, jobban mondva, hogy a főváros kezdi ezt a szervezkedést, mert így valószínű, hogy ebben a pártban a fővárosnak jut majd a legelső vezérszerep. Sajnáljuk ezt azért, mert a fővárosnak és a magyar vidéki városoknak homlokegyenest ellenkező érdekeik vannak s mert éppen az a magyar városok baja, hogy életerejük nemcsak a kultúra terén; de a gazdasági téren is elszívja, kizsákmányolja a telhetetlen székes-főváros.

Ha tehát a vidéki városok a városi pártban erős képviselőt tudnának szervezni, akkor ebben a pártban egy elszant nehéz küzdelemnek kell majd megindulni a vidéki magyar városok és a főváros között, olyan küzdelemnek, mely leszűri és egymással ki egyenlíteni tudná azokat az érdekelletéteket, melyekről már évtizedek óta panaszkodunk.

Am igen nehéz arra gondolni is, hogy abban a városi pártban, melyben a székes-főváros veszi át a vezérő szerepet, erre az eredményre lehessen eljutni. Nehéz ezt elgondolni azért, mert ebben a pártban az ország kimagasló tekintélyei és legbefolyásosabb egyéniségei, kivétel nélkül valamennyien a fővárosi érdekek légkörében élnek és mindenki, aki ebben a pártban a vidéki városok fejlődéséért akarja sikra kelni, ezeknek a tekintélyeknek és ezeknek a befolyásoknak szelid nyomása alá kerül.

Egyelőre szinte érthetetlen is az, hogy a főváros korifeusai miért akarják megalkotni ezt a pártot, — mert nekik igazán nincsen szükségük arra, hogy a vidéki városokkal támogattassák meg a fő- és székváros fejlődési törekvéseit, az meg egyszerűen lehetetlennek látszik, hogy ők akarnak a saját tekintélyüket és befolyásukat a vidéki empóriumok megteremtése végett elfecsérelni. Szinte önkéntelenül is arra gondol az ember, hogy a városok nevében egyes politikai egyéniségek szeretnének pártot útni s a parlament működésére befolyást gyakorolni s ez okból sürgetik ezt az egyesülést.

Bizonyos elfogultsággal és erős pesszimizmussal figyeljük mi ezt az alakulást, de hát végtére, megtörténhetik az a lehetőség is, hogy a megalakuló városi párt egészen magas színvonalra tud majd felemelkedni. Megtörténhetik, hogy a fővárosi tekintélyek és befolyások megértik majd, hogy azokat a fővárosi érdekeket, melyek ma ellenséges indulattal törtétnek a vidéki városok felé, nagyon szépen lehet módosítani és olyan formákba önteni, melyekben egyrészt a főváros fejlődésének is eredményesebb és célravezetőbb szolgálatokat teygenek, mint eddig tettek; másrészt a vidéki központok kialakulását és fejlődését is előmozdítják.

Nem ördögi mesterség ez és ha az érdekeknek ilyenértvaló összeegyeztetése ed-

dig meg nem történhetett, annak mindig az volt az oka, hogy a momentan credményt előbbre helyezték a fokozatos haladást ígérő, de radikálisabb és nagyobb turelmet igénylő fejlődési processzusok megalkotásánál.

Ha a városi párt bejuthatna ebbe a magasabb látókörbe s a pillanatnyi önzés érzetét éppen a városi pártban tudná legyőzni az előre megfontolt és hatásaiban pontosan is kiszámítható városfejlesztési politika: igazán nagy örömmel lehetne üdvözölni a városi párt megalakulását.

A kormány és a városok.

„Egy nagy kérdése a jövőnek az, hogy kulturális életünknek tulajdonképpeni gócpontjait különös gondozásába vegyék. Eltekintve a fővárostól, amely a törvényhozás eddigi gondoskodása révén, de a saját erejéből is, különös gondozásra fog szorulni, azt hiszem azonban, hogy a nemzet egyeteme szívesen fogja ezt tenni, mert hiszen a nap körül, amelyet a főváros melege terjeszt, melegszik az egész ország és ennek fénye sugárzik ki az ország tekintélyében is. E nap körül azonban csillagok is vannak. Ezeknek köil fényt adni s ezek a vidéki városok. Ezeknek apolása nagy nemzeti feladat s miután e tekintetben már bizonyos kezdeményező lépések történtek a közel-múltban, azoknak folytatása, azt hiszem nem lesz nehéz, ránk nézve pedig kedves köteletség. Midőn kulturálapotainkról szótam, első sorban városainkat említettem meg, mint nemzeti kulturánknak tulajdonképpeni kifejező pontjait, de azért külön is meg akarom említeni, hogy a nemzeti kulturának minden téren való ápolását nemzeti hagyományként átvettük és tovább fejleszteni kedves köteletségünknek tartjuk.”

Ez volt a mondani valója Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek a magyar városokat illető programjáról a nemzeti munkapart alakuló gyűlésén. Szép szavak mindenestre s optimista lelkek rózsás színnel festhetik meg belőlük a városok jövőjét. De a magyar glóbuszon kevés optimista él. A legutóbbi évek gyászos tanulságai, megteleitők a jó reménységgel élőkét. Szép szót, ígértelet annyit hallott a magyar sannyiszor csalódott, hogy skeptikusan és bizalmatlanul fogad minden fogadkozást a politikuskok szájából.

Bármily szépen hangzanak is a miniszterelnök úrnak a városokról tett kijelentésnek, ezek is abban a hibában lélegzenek, hogy beláthatatlan keretű általánosságban mozognak. Igaz, ez a nagy általánosság még nem bizonyítja azt, hogy az új kormányknak nincsenek vagy nem lesznek határozott s komolyan megvalósítandó tervei a városok érdekében, viszont az ellenkezőjét sem bizonyítja. Tehát nem tudunk semmit. Nem tudjuk, mit várhatunk, mi a kormány célja a városokkal. Csak azt tudjuk, hogy szeret bennünket, ez jdszerint még platonikusán.

Két realisabbnak, megfoghatónak látszó kijelentést mégis ki tudunk bönvészni az új kormány városi programjából. Az egyik az, hogy a főváros különös gondozására fog szorulni. Hogy miben fog állani ez a gondozás, arról megint nem nyilatkozott a miniszterelnök úr. Mivel azonban ország-világ tudja hogy mely irányban szorul gondozásra a főváros a kormány és az állam részéről s mert a miniszterelnök úr jóhiszeműségét kétségbevonni nem akarjuk, fölemlítünk néhányat a főváros jogos kívánásai közül: Fokosottabb adókedvezések a kül-és belbelki építkezések fellendítésére, a fővárosi törvény megalkotása, a pályaudvarok kitélepitése, új közközház létesítése, a boráros-téri és öbudaí-híd, a fővárosnak, mint közép-és szakiskolák fenntartójának támogatása. Folytathatók a jogos követelések felsorolását, de ha csak a felsoroltak fognak létrejönni az új rezsim alatt, Budapest bizvást szobrot emelhet Khuen-Héderváry grófnak. A miniszterelnöknek már legközelebb módjában lesz demonstrálni, hogy

komolyan veszi-e a programját, Addig is felfüggesztjük a biralatunkat.

A miniszterelnök másik érdemleges kijelentése a vidéki városokra vonatkozik, amennyiben megjegyezte, hogy a vidéki városok érdekében történt kezdeményező lépések nyomát kívánja követelni. E kezdeményező lépések alatt nyilván Andrassy Gyulanak a városok fejlesztéséről s államsegélyéről szóló törvénye, illetve rendelkezése érteendő. A dolog azonban itt úgy áll, hogy a miniszterelnök úr, még ha akarna, akkor sem tehetne e téren mast, mint hogy elődje nyomdokain haladjon, amennyiben törvény mondja ki a városoknak nyolc esztendőn keresztül való allami támogatását. Ujat és jót a városok érdekében csak úgy cselekedhetik a kormány, ha a készülő városi törvénybe beleviszik azokat a jogos igényeket és követeléseket, amelyek a Lukacs Ödön-féle javaslathat vannak a leghelyesebben precizirova s amelyek a polgármesterek kongresszusára részben megallapított, részben az idén fog megallapítani.

Ez azonban csak egy kis része a nemzetentartó munkának, a mely az államra harul a városok fejlesztése tekintetében. Sajnáljuk, hogy a miniszterelnök úr nem nyilatkozott arról, mi véleményével van a közegészségügy s a rendőrség allamosításáról. A közegészség ügye siralmas, a közrendészet égbekialtó a vidéken. Allamosításuk korszakalkotó kihatással lenne a vidék fejlődésére.

Vártuk azt is, hogy a miniszterelnök úr a választói jog reformja kapcsán elejt néhány szót a községi választói jogról is, a mely már inkább elavult s kevésbé illik a közélet kereteibe, mint a politikai választói törvény. Ezt is reformálni kell okvetlenül. De erről sem nyilatkozott a kormány elnöke, de elvárjuk a vidéki városok, hogy e tekintetben nem hagyja őket sokáig informálatlanul.

A hejczet aként alakult, hogy a vidéki városok döntenek el a legközelebbi választáson a kormány és partjának sorsát. Jó lesz tehát még a választások előtt egy konkrét városi programmal előállani.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. Március 3.

— **Városi közgyűlés.** Egyetlen ügy került a városi képviselőtestület február 28-iki rendkívüli közgyűlése elé, melyen Matéffy Ferenc dr. polgármester elnököt. A Szentes-vidéke Takarékpénztár régi, Petőfi-útcái háza eladó. A ház központi fekvésű, nagy telekkel s hogy a jövőben valamiképpen szemrehányás ne érje: a tanács a képviselőtestület döntését kívánta provokálni a részben, megvegye-e a város ezt a házat a jövő év első felében közpénzre vagy ne. Az ügyet a közgyűlésen Bugyi Antal főjegyző adta elő, szokott alaposágával, megvilágítva minden oldalról, hogy miért tartana a tanács helyesnek ezt a házvételt? A ház most 40000 koronáért megkapható, ha bérbe adják is, megfizetve 5-ös kamatját a befektetésnek, melyet a városi tisztviselői nyugdíjalap ilyen kamatozással adna a vételhez kölcsön. De az első két évben bérbe se kellene adni a házat, mert a városházépítés idejére a Jurenakházban és a cserfészekben levő hivatalokat helyeznék át oda. A messzebb jövőben pedig nem lehet tudni, milyen elkövetkező közpénzkezelésnek felelne meg a porta, különösen az idővel ugyis eladódva való és szintén megvehető Varady-féle telekkel együtt. Ezek voltak a tanács érvei a vétel mellett. A tanácsai javaslat ellen Burján Lajos szólalet fel-el-sőnek. A vételt elizni, mert a város sok alkotása vár megvalósulásra, ami rengeteg rengeteg pénzáldozatot igényel; a jövőendő nemzedékek javára pedig már annyi befektetés eszközölt a város, hogy ha elődeink a

multban annyit befektettek volna a mi javunkra, hát akkor ez a ma elő nemzedék bizonyára boldogabb volna. — B a u f a l v i Lajos mindenben osztja az előtte szóló nézetét, de a vétel ellen azzal is érvel, hogy nem észszerű dolog a város üzleti élete fejlődésének útjéről elvágni azzal, hogy a központban minden telket középítkezésnek, tehát improduktívnak kössünk le. A középületeket el kell osztani, ha ilyenek létesülnek, a város különböző részein az egyenletes városfejlesztés érdekében is. Ő z e Gyula dr. partolja a tanácsi javaslatot, mert a megvevőhöz elég olcsó s ha befektetnének még vagy 25—30000 koronát, 2—3000 korona évi hasznot is hozhatna. Ezután szavaztak s a közgyűlés nagy többséggel elvetette a tanácsi javaslatot amivel a közgyűlés be is zárult.

— **Istentisztelet a külterületen.** P a p Lajos reformatus körlelkész a f. hó 6-án, vasárnap délelőtt 9 órakor istentiszteletet tart a nagykirályi állami iskolában, az azon lakó református híveknek.

— **Ehhalasztották a sorozást.** A honvédelmi miniszter körrendeletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy miután ki van zárva a lehetősége annak, hogy az 1910. évi főszorozás a folyó évi március és április hónapjaiban megtartsa, ennek folytán a hozzá fölterjesztett ujoncosai, utazási és működési tervezetek, mint most már tárgyatlanok, jóva nem hagyhatók és újabb felszólításig új működési tervezetek nem szerkesztendők. A sorozóbizottságok e hónapban is egybeülhetnek ugyan, de működési körük csak a gyámoltásra szorult férfitörzsek keresetképeségének megállapítására, továbbá a magyar szent korona országaiban tartózkodó és megkeresés útján itten ujoncállítandó osztrák honnóság állítaskötelesek vizsgálására szorítkozzék. Magyar honnóság állítaskötelesek ellenben mindaddig, mi az 1910. évi ujoncjutalékok az országgyűlés által meg nem ajánlatnak, az állandó sorozó bizottságok elé nem vetendők, továbbá az Ausztriában tartózkodó és ottan való állittatásukat kérő magyar honnóság állítaskötelesek Ausztriában leendő állittatása iránt mind addig, míg az 1910-ik évi ujoncjutalékok az országgyűlés által meg nem szavaztatnak, illetőleg az ez iránt kibocsátandó további rendeletig az osztrák hatóságokhoz megkeresések nem intézendők.

— **Eljegyzés** G r o s z m a n Jenő máv. mérnök Kolozsvárról a napokban jegyezte el magának A l t Rózsika úrléányt, A l t Miksa kir főmérnök, a varm. államépítészeti kirendeltségi hivatalfőnökének kedves leányát.

— **Városi bál.** A városi tisztviselők és képviselőknél a tisztviselői nyugdíjalap javára rendezett bálja iránt, melyet folyó hó 5-én, szombaton este a színházban tartanak, itthon és a vidéken olyan széleskörű az érdeklődés, hogy a mulatság fényes erkölcsi és anyagi sikere már ezzel is biztosítottának látszik. A mulatságra a páholyjegyek olyan káposak voltak, hogy háromszorosan is eladhattak volna egy-egy páholyjegyet s a rendezőség az ez iránt támasztott igényeknek csak úgy volt képes megfelelni, hogy olyik páholyba két családot hozott össze, nagy rábeszéléssel. A mulatságon résztvevő hölgyeket a rendezőség izéles tancrendel lépi meg. A belépőjegyek előre válthatók a mai naptól kezdve Banyai J. utóda, Nagy Ferenc és Hoffmann Jakab üzleteiben.

— **A műhelyből.** A folyó hó 6-án, vasárnap huszonöt éve lesz annak, hogy könyvnyomdánk vezető szedője: É r s e k Imre a betűszedői pályára lépett. Ebből a hosszú,

szakadatlan munkásságban lefolyt időből *Érsek* Imre csaknem tizenkilenc évet könyvnyomdánkban, annak és lapunknak szolgálatában töltött el, ami élénk bizonyossága annak, hogy milyen hecsületesen, lelkiismeretes pontossággal és szorgalommal felelt meg mindenkor a rea bizott feladatoknak; mert bizony a mai korban, amikor a munkaadó és alkalmazottjai között a multban még fennállott pátriárkális kötelékek nagyon is meglazultak, úgyannya, hogy mar az is ritkaságszámba megy, ha egymást kölcsönösen ellenségnek nem tekintik, szinte fehér hollónak vehető az olyan alkalmazott, aki egy helyen ilyen állhatatosan kitart. Tarsunk volt a munkában nehéz pályáján *Érsek Imre* körülbelül 19 éven át, bizonyára megtartjuk őt munkatársunkul a jövőben is s melegen üdvözöljük őt a szerkesztőség nevében, munkás élete pályájának 25 éves jubileuma alkalmából.

— **Halalozás.** Mély részvétellel értesülünk, hogy id. H a l a s z Szabó Lajos földbirtokos felesége a napokban meghalt. A megboldogultat, akiben H a l a s z S z a b ó Lajos tekintélyes kereskedő édesanyját gyászolja, a folyó hó 1-én temették, kiterjedt rokonsága és nagyszámú gyászgyülekezete élénk részvétellel.

— **Lóháton a kávéházba.** A mult vasárnap éjjel 11 óra tájban Mindszenten a Goldner-féle kávéház ajtaja hirtelen felpatant és a nyitott ajtón át, a kávéházban szórakozó úri tartság nem kis megiepetésére egy szép sárga csodór poroszkált be a helyiségbe, hatan L. J. Pallavicini-uradalmi béről, aki derűs mosolyjal tekintve szét, a szép állatot körüljartatta a biliárd asztalon, s aztán — mint ki dolgot jár végezte, ismét kivényeltte a lovat az utcára. Ez a bravúr istikli, utánzata a pár év előtti debreceni huszártisztí bravúrnak megtörtént. De ahogy értesülünk, kellemetlen folytatása lesz, a vig jelenetnek mert a bravúros uradalmi béről ellen idegen vagyongalása, a laztűzhely megsértése és becsületsértés címén bűnrádi feljelentést tettek.

— **A tankötelesek iskolába járása és a mulasztók szüleinek vagy gyamjainak megbüntetése tárgyában** a közoktatásügyi miniszter szigorú leiratot küldött a varmegye közigazgatási bizottságához, kötelességévé téve, hogy figyelmeztesse az iskolaszékek elnökeit, miszerint a pontos és rendes iskolabjárás érdekében a maguk hatáskörében szintén mindent megtegyenek s hogy utasítsa a közsegi előjáróságokat, hogy az igazolatlan mulasztásokat, minden személyes tekintet felrétételével szigorúan büntessék, nehogy továbbra is sok legyen a mulasztás.

— **A varmegyei közkórház építési terveje.** A varmegyei közkórház a közel jövőben jelentékenyen kibővül, a meglévő kórházi épületekkel szemben a Kurca tulsó partján e célra vásárolt nagy területen, melyet az építkezés befejeztével megfelelően parkiroznak. Három nagyobb pavillonoszerű épülettel tervezik a közkórház kibővítését. Egy ezek közül a javányos betegeknek épül, mi által Szentes város felszabadul a külön javánykórház fenntartásának gondja alól; egy pavillon az elmebetegosztályt, egy pedig a tüdővésztes betegek osztályát fogadja majd magába. A három új kórházi pavillon építési terveit P f a n n budapesti műépítész készítette el és már le is küldte azokat a varmegyéhez. Alkalmunk volt a terveket megtekinteni és mondhatjuk, hogy azok a legmodernebb egészségügyi követelményeknek a legtökéletesebben megfelelnek. A kórtermek, ápoló személyzet, mellékhelyiségek, folyosók, zárt és nyitott üdülőhelyek elhelyezése és csoportosítása, valamint mindezen helyiségek

világítása is kifogástalan megoldást nyer ezekben a tervekben. A tüdővészteseknek szánt pavillon külön férfi és női osztályra 40 beteg nagy kényelemmel, szükség esetén azonban 50 beteg is elhelyezhető s az elmebeteg osztályon a nyugodt betegeknek a közveszélyesektől való elkülönítéséről, valamint a betegek foglalkoztatásáról kellő gondoskodás történt. Jó volna, ha Szentes város képviselőtestületének tagjai közül minél többen tekintenek meg ezeket az építési terveket, hogy így meggyőződjenek arról milyen kevés az, amit a megye a várostól a kórház kibővítéséhez kíván, szemben a kibővítés előnyeivel, melyek első sorban Szentes várára válnak.

— **Őszöndij kezdő iparosoknak vagy idősebb segédeknek.** A kereskedelmi miniszter a Maria Valéria főhercegnő születésének emlékére V o i g t l a n d e r Frigyes bécsi kereskedelmi tanácsos által alapított őszöndij 2900 koronát kitevő kamataira nyilvános pályázatot hirdet a következő módokat mellett. — 1) A fenti kamatszösszömb két, egyenkint 1150—1150 koronás őszöndiját alakít. — 2) Ez őszöndijakat képesített ipart űző két szegényebb sorsu, érdemes, szakmájában kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal magyar honos iparos mesterek, vagy idősebb segédnek fogja odaitélni továbbképzés céljából, vagy forgatókba gyanánt, kik atyjuk ipart folytatják s attól az iparüzletet átvették, és átvenni akarják. — 3) Pályázhatnak e két őszöndijra a 2. pont alatt említett iparos mesterek és segédek közül mindazok kik katonai szolgálatauk már teljesítették, vagy az alól jogérvényesen végleg felmentettek és akik ha mesterek, legalább egy évet, ha segédek, legalább öt évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálataban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csakis tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba. — 4) A pályázati folyamodványban megemlítendő, hogy folyamodó az őszöndiját milyen célra igényli, (tovább képzés, berendezés, vagy annak tökéletesítése) céljából igényli), az is megemlítendő, hogy milyen berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van az illetőnek szüksége s azok mily értéket képviselnek, továbbá mely hazai gyárban vagy ipartelepen óhajta azokat a befőtődni beszerezni. Ha továbbképzés céljából segéd igényli, megemlítendő, hogy ezt miképpen kívánja eszközölni. Ha külföldön, akkor felmentendők nyelvismeretei, az iskola, gyár vagy műhely neve és helye, ahova menni óhajt s hogy ott való felvétele biztosítva van-e vagy nem? Amennyiben folyamodó atya műhelyét még nem vette át, megemlítendő: van-e erre kilátás és mikor? — 5) A folyamodványhoz okvetlenül csatolandók; születési bizonyítvány, magyar honnóság bizonyítvány, családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, az elsőfoku iparhatóság bizonylata arról, hogy folyamodó milyen mesterséget űz, mióta mester. Illetve segéd, atya iparagát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha segéd kinek a műhelyében dolgozik; folyamodó szakmabeli kiválóságát igazoló iratok mesterektől, iskoláktól, kiállításokról, megrendelőktől, — a katonai szolgálat teljesítését vagy az alól felmentést igazoló iratok. Szegényeségi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek. Ilyen bizonyítvány csatolása azonban a folyamodványon feltűnően jelendő. A kereskedelmi miniszterhez címzett és kellően felszerelt folyamodványokat legkésőbb a f. évi április 15-éig a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál kell benyújtani.

— **Jégküldemények kivétel díjszabása.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket köröket, hogy a kereskedelemügyi miniszter február hó 22-én kelt egy leirata szerint, az előrelátható jéghiányra való tekintettel a teljes vagonrakományokra, teherárúként feladásra kerülő jégküldeményekre mind a m. kir. államvasúton,

mind a cs. kir. szabadalmazott kassa-oderbergi vasuton a m. kir. államvasutak helyi árúdíjszába szerint II. kivételes díjszába díjtételeinek alkalmazásában álló díjkedvezményt és pedig az államvasutak vonalain azzal a kikötéssel, hogy a küldeményeknek 100 kilométernél nagyobb távolságot kell befutniuk, f. évi február 24-től folyó évi április hó végéig terjedő érvényre engedélyezte.

— **Uj iskolák Dorozsmán.** Dorozsmán a belterületen, a dűlédező régi iskola helyére, amelyben a mennyezet egy részének leomlása folytán a múlt évben már a gyermekek élete sem volt biztonságban, kétszáz ezer korona költséggel, tizennyolc tantermes új emeletes iskolát építettek. Ezt az új iskolát e hó folyamán adják át rendeltetésének. A jövő évben meg hat új külterületi iskolát építenek Dorozsmán.

— **Véres verekedés Csongrádon.** A szomszédos Csongrádon, — szomorú bizonyossággal az elvadásnak, alig mulik el hét gyilkosság, bieszkasas, véres verekedés nélkül. Február 20 an este is, úgy 10 óra tájt véres verekedés volt Csongrádon, mely kis hija, hogy két aldozatot is nem követelt emberéletben. Ezúttal nem bieszkasztak, hanem fiatal előfakat tördeitek ki a verekedők, amikkel aztán Turi Mihály és Török Balázs köcsönösen úgy elhusangoltak egymást, hogy mind a ketten súlyos sérüléseket szenvedtek. Kihallgatásuk alkalmával aztan úgy vallottak, hogy Törökék kezdték a verekedést. Mi az igaz tényállás, — ezt a bíróság dolga lesz megállapítani, ahová ez a véres verekedés elbírálása kerül.

— **Tüzesetek.** A múlt szombaton esti fél nyolckor tüzet jelzett az őrtorony vészongatása a IV. kerületben. A tüzveszedelem Korbuly Béla telekkönyvvezető nagyrővnyvűteai házánál keletkezett, ahol egy melléképület gyuladt ki, amelyet a tűz, a gyorsan kéznél volt segítség dacára is teljesen elhamvasztott. Másnap vasarnap este aztán ismét tűzriadalom volt. Papp István földbirtokos házánál gyuladt ki egy melléképület, valószínűleg azért, mert az ugyanott röviddel azelőtt volt tüzeset alkalmakor valami zsarátnok visszamarad és az kitörvőmost az épületet teljesen elhamvasztotta.

A verszegénységet,

Ezt az alattomos betegséget meg kell szüntetni a Scott-féle csukamájolaj Emulsióval, mielőtt túlságosan elharapóznék.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok meg-
lepetésére, akik először használják a

Scott-féle Emulsió-t.

Az eredeti Scott-féle eljárás által izletessé és emészthetővé tett vleg tisztább alkatrészek, melyek a iker szegénységnek útját állják, képeza-

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál világosserte ismert sikerének titkát. A SCOTT-féle módszer védjegyét — a Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Köszönetnyilvánítás.

A szentesi m. kir. állami főgimnázium ifjúsgája által 1910. febr. 5-én rendezett tornaestélyen az intézet versenyalapját felüfizetéseikkel gyarapították: Dr. Cicatricis Lajos, Dr. Vecsery Sándor, Bugyi Antal főjegyző 10—10 kor.; Mátéffy László 8 kor.; Krisz-

táni István, Balazsovits Norbert, N. N. Soós Pál, Pirithy Mátyas, Zsoldos Ferenc, Petrovics Soma, Dr. Albertényi Adolf, Király László 5—5 kor.; Kovács Károly csendőrszázados, Verbó János csendőrfőhadnagy 10—10 kor.; Suchan Ernő 4 kor.; Dongó Orbán (Berlin), Torday Lajos 3—3 kor.; Untermüller Ernő 3 kor. és egy szép tiszteletdíj; Dr. Friedmann Gyula, Engelthaller László, Szilágyi Dezső, Ausländer Jenő. Ligday János 2—2 kor.; Brüll József, Kadancz Imre, N. N. 1—1 kor.! N. N., N. N. 20—20 fill.; N. N. 6 fillért.

Amikor halas köszönetet mondunk a nemesszívű adományokért, ugyanakkor köszönetet mondunk azoknak az uraknak, akik a versenybírók tisztet szívesek voltak elvállalni és betölteni.

Köszönetet mondunk továbbá Untermüller Ernő urnak a ma szép tiszteletdíjért, amit a legjobb vítvívó számára volt szíves ajándékozni.

A rendezőség.

Felélés szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Kiadótulajdonos »Szentés és Vidéke« könyvnyomda.

I-ső minőségű hús

3 KORONA.

Naponta szétküldök első minőségű friss **borjúhúst** vagy első minőségű **marhahúst**, lapockáról, legjobbat, 5 kilós csomagokban 3 koronáért.

J. Kwastel
Podwoliczyska.

Birtok eladás.

74 m. hold szántóföld 45000 koronáért eladó, 16 hold termőképes karózott szőlővel, őszi vetéssel, 4 drb. különálló épületekkel, felszereléssel. Átvételhez 18000 korona szükséges, a többi előnyös feltételek mellett fizetheti a vevő.

3—1 **Kecskés Gyula**
Prónayfalva, u. p. Soltvadkert.

1981—1910.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazon mentulajdonosok, kiknek magán tenyésztésre szánt ménjük van, hogy a folyó hó 7-én d. e. 10 órakor tartandó pótvizsgálatra ménjüket a Jurenák-féle ház udvarára vezessék el.

Kalpagos
gazd. tanácsnok.

Kiadó úri lakás.

Iskola-útca 7. számú háza özvegy **Piti Józsefnének** kiadó.

Csemege alma

kíválóan finom téli fajokból válogatott szép egészséges, tartós nemes példányok és pedig: Parmen, Jonathan, Belflor, Törökbaínt, Rozmarin, Szerecsike és Batul. Öt kilos postakosárral 3.50, ötven kilós ládával 25, száz kilós ládával 45 korona. Minden egyes alma selyem papírba van csomagolva, gondos, felküismeretes és szavatolt tárgymentes csomagolással szállítja utánvétellel bérmentetlenül

SZELES PÁL

Nagymaroson (Hont m.) 20—5

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikro-

biumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást, a szájbüzt és a kinos fogfájást. Semmiféle

fogtisztítószer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fogszippan. Gyógyszertárakban és drogeriákban ára 1 kor. 3 drbot 3 korébt b e r m e n t v e küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Szentesen Vecsery Miklós Metzger Ede és Sámuel Béla gyógyszerárban. 7—1

Egy ügyes fiú tanulónak felvételük, lapunk könyvnyomdájában.

!! A magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szöszlője.

Főszerkesztő: **Braun Sándor** Felélés szerkesztő: **Hacsak Géza**

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.
A nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K || Negyedévre 4.— K
Félévre . . 8.— K || Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K || Negyedévre 1.50 K
Félévre . . 3.— K || Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.